

یادداشت

تحولات میدان تاریخی اصفهان

شکوه رو به زوال تاریخ در میدان عتیق

در سده‌های نخستین دوران اسلامی زمان حاکمیت دیالمه (آل‌بویه) میدان کهنه در حاشیه پهلودیه‌قرار گرفته‌بود که در نتیجه‌پیوستن محلات خوزینسان و پهلودیه به یکدیگر این میدان نیز در هسته مرکزی قرار گرفت. به دنبال آن دهستان‌های چندگانه اصفهان تدریجاً با پیوستن به یکدیگر مقدمه شکل‌گیری شهری بزرگ و درخرو را فراهم آوردند. در آن دوران عناصر گوناگونی هسته اولیه شهر را تشکیل می‌دادند که در این میان به غیر از راه‌های ارتباطی اصلی که در میدان کهنه همدیگر را قطع می‌کردند، در اطراف میدان نیز عناصر مختلفی شکل گرفتند که از آن میان می‌توان به مسجد جامع عتیق، بناهای حکومتی و بازار اشهره کرد. فضای باز و وسیع میدان کهنه که ابتدا مکان اسب‌دوانی و چوگان و دالوستد بود، در این دوران به عنوان فضایی مشترک بین عملکرد حکومتی و مذهبی برای اجرای مراسم مذهبی یا گردهمایی‌های مختلف استفاده شد. ساختار کالبدی شهر روی محور اصلی (شمالی – جنوبی) که از وسط شهر می‌گذشت قرار گرفت، و استخوان‌بندی اصلی در مرکز نقل شهر واقع شد. اطراف این محور را فضاهای احاطه کرده بودند که غالباً کاربری مسکونی داشتند. بازار نیز به عنوان عنصری خطی در دو سمت این هسته و در دو جهت گسترش یافت. مدت زمانی بعد یعنی در سده‌های پنجم و ششم (مق) که عصر زمامداری حکام سلجوقی به شمار می‌آمد عناصر متمرکز اطراف میدان دارای سه عملکرد حکومتی، مذهبی و تجاری شدند که حکومتی و دیوانی شامل ارگ و میدان کهنه، مذهبی و فرهنگی نظیر مساجد و مدارس و تجاری و خدمات‌رسانه آن را راسته بازار، سرا، تیمچه و کاروانسرا تشکیل می‌دادند. در این زمان فعالیت‌های مذهبی، فرهنگی و حکومتی در ارتباط نزدیک با یکدیگر بودند و از فضای باز میدان کهنه به عنوان فضای مشترک اجرای مراسم مذهبی و تشریفاتی و گردهمایی‌های مردم شهر استفاده می‌شد. به طور کلی ساختار کالبدی شهر در دوره سلجوقیان ترکیبی از الگوهای خطی و هسته‌ای بود

که حول یک میدان بزرگ (میدان کهنه) سازمان می‌یافت. اما با استقرار سلسله مقتدر صفویه، اصفهان به عنوان پایتخت این خاندان انتخاب شد و شهر در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی رشد چشمگیری کرد. این تحولات باعث شد مرکز اصلی قدیم شهر (میدان کهنه) توانایی برآوردن نیازهای جدید سیاسی و اقتصادی و فرهنگی را نداشته باشد و صفویان مرکز عظیم شهری دیگری به نام میدان نقش جهان برای تحکیم حکومت خویش بنا کنند. عملکرد غالب بخش‌های این مرکز که از هر نظر با شهرها و پایتخت‌های جهان برابری می‌کرد، مشابه مرکز قدیم و دربرگیرنده عناصر حکومتی، تشریفاتی مانند کاخها، اماکن مذهبی و فرهنگی نظیر مدرسه چهارباغ، مسجد عباسی و مسجد شیخ لطف‌الله و تجاری شامل چداره میدان نقش جهان، بازار قیصریه و کاروانسراهای متعدد بود. تفاوت عمده‌ای که این میدان با مرکز قدیم شهری (میدان کهنه) داشت عملکرد تقریبی – سیاسی آن بود که

چنان که در این میدان بازار هفتگی و مرکز عرضه صنایع دستی روستاییان تشکیل می‌شد و مرکزی سیاسی، دینی و محلی برای اجتماعات گوناگون مردم از جمله زورآزمایی پهلوان، چوگان‌بازی و خیمه‌شب‌بازی به شمار می‌آمد. علاوه بر آن محل رفت و آمد سیاحان و سفرای خارجی نیز بود. این مرکز جدید فعالیت شهری را از طریق یک مرکز تجاری (بازار) با مرکز قدیم شهر ارتباط می‌داد که از طریق این ارتباط هر دو بخش به حیات خود ادامه می‌دادند. بازار طویل شهر مانند پلی بین مرکز قدیم و مرکز جدید ارتباط برقرار کرد و جاذبه‌های این دو قبل را زنده و فعال نگه داشت. نکته قابل توجه در این دوره پدیدار شدن یک حوزه وسیع جهت عملکردهای تفریحی و سیاحتی در حاشیه محور چهارباغ و در حواشی رودخانه زاینده‌رود و سسی و سه پل و توسعه شهر به آن سوی رودخانه در اراضی هزار چرب و شکل‌گیری محلات جلفا و گیرآباد بود. با گسترش سطح شهر به سوی جنوب، قسمت تازمه‌ساز آن در کنار زاینده‌رود قرار گرفت و احداث و بازسازی پل‌های متعدد که شهر را با محلات آن سوی رودخانه پیوند می‌دادند، خود جزئی از ساختار اصلی شهر شد. اما در دوران قاجار و پهلوی عواملی مانند توسعه بیش از پیش شهری از سمت جنوب، احداث راه‌های ارتباطی متعدد نظیر خیابان عبدالرزاق که باعث ازهم‌گسیختگی بافت متمرکز اطراف میدان عتیق شد، انتقال تدریجی فروشگاه‌ها و مغازه‌های داخل بازار به حواشی خیابان‌ها، تخریب اماکن تاریخی و ارزشمند اطراف و… باعث شد تا این عناصر و هسته‌های مرکزی شهری که قلب تپنده دیووزی به شمار می‌آمدند تا حد زیادی بافت سنتی و اولیه خود را از دست داده و تبدیل به مراکزی بی‌روح و مغرویه‌شوند و تدریجاً محل مناسبی را جهت اسکان مردم بی‌ضاعت، مهاجرین و آوارگان افغانی فراهم آورد ولی به رغم این عقب‌ماندگی‌ها این میدان با آثار تاریخی و ارزشمند خود تا امروز پابرجا مانده‌اند تا شاید در آینده‌ای نزدیک شاهد رونق و رشد و شکوفایی آنها باشیم.

با کشف دو کتیبه سنگ کند

قدمت ماسوله به پیش از تاریخ رسید

روزگار: باستان‌شناسان خبر از کشف دو کتیبه

سنگ‌کند در ماسوله می‌دهند. با کشف این کتیبه‌ها قدمت ماسوله به ادوار پیش از تاریخ می‌رسد.
امسال گردشگران می‌توانند به دیدار شهری بروند که بر اساس سنگ‌کندهای کشف شده قدمت آن به پیش از تاریخ برمی‌گردد. این کشف از سوی کارشناسان موسسه حفظ و توسعه پایدار ماسوله انجام شده است.

گفته می‌شود موسسه حفظ و توسعه پایدار ماسوله به دنبال تحقیقات چندساله خود برای یافتن مدارکی دال بر قدمت شهر تاریخی ماسوله، دو کتیبه سنگ‌کند که نوشتار نقاشی خط دارند، در بخش شمالی این شهر یافته است. به گفته دبیر پیشین این موسسه، تاریخی بودن این کتیبه‌ها به تایید چند استاد دانشگاه و پژوهشکده خط و گویش هم رسیده است. ماسوله تنها شهر ایران است که به طور کامل در فهرست میراث ملی به ثبت رسیده است. این شهر منطق به صورت پلکانی روی دامنه کوه ساخته شده و از ویژگی‌های منحصر به فردی در معماری برخوردار است. آنچه امروز دربارۀ ماسوله گفته می‌شود، بیشتر به دوران اسلامی و قرون هفت و هشت هجری قمری مربوط می‌شود. هرچند این نظریه بدون بررسی‌های باستان‌شناسی در ماسوله صورت گرفته و این شهر تاریخی از پژوهش‌های باستان‌شناسی مستمر محروم بوده است. می‌گوید: «آنچه از شواهد معماری ماسوله پیداست، نشان از تاریخ پیش از اسلام دارد. بر همین اساس بر آن شدیم تا ماسوله را به دنبال یافتن مدرکی دال بر پیش از تاریخ بودن آن جست‌وجو کنیم. این جست‌وجوها در نهایت منجر به کشف دو کتیبه سنگ‌کند در بخش شمالی این شهر تاریخی شد.»

تا پیش از کشف این سنگ‌کندها، اطلاعات درباره قدمت ماسوله به حدود ۸۰۰ تا هزار سال برمی‌گردد. استاد و مدارک نشان می‌دهد هزار سال پیش مردمانی از نقاط مختلف سرزمین گسترده ایران به دلایل نامعلومی به منطقه ماسوله کوچ کردند. برخی از مردمان محلی نیز از منطقه‌ای به نام کهنه ماسوله واقع در شش کیلومتری شمال غرب این شهر با این افراد همراه شدند. طی کاوش‌های انجام شده از محوطه باستانی کهنه ماسوله سفالینه‌هایی متعلق به قرون پنجم تا هشتم هجری قابل توجه تاریخی است.

آخرین کشف‌ها درباره ماسوله به سال‌ها پیش بازمی‌گردد. بر این اساس در ۱۰ کیلومتری بالاتر از ماسوله جدید، ماسوله قدیم با آثار و بازمانده‌های انسانی از قبیل سنگ کوره و… در منطقه‌ای گسترده پراکنده شده است که جزء آثار باستانی به شمار می‌آیند.

کشف سنگ‌کندها

اما این سنگ‌کندها چگونه پیدا شدند. به گفته صالحی، یافتن این کتیبه‌ها در ادامه چند سال پژوهش‌های میدانی، پرس‌جوهای محلی و در نهایت پیمودن راه‌های کوهستانی اطراف ماسوله اتفاق افتاده است.

بیشترین سوالات دوستداران میراث درباره این سنگ‌کندها به نشانه‌های اصلی اثبات هویت تاریخی‌شان برمی‌گردد

صالحی می‌گوید: «این کتیبه‌ها به دو صورت

خط‌نویشته و نقاشی خط هستند و برای تایید قدمت آنها

از اساتید دانشگاه و همچنین پژوهشکده خط و گویش خواستیم نظرشان را درباره این کتیبه‌ها بدهند که آنها هم پیش از تاریخ بودن این کتیبه‌ها را تایید کردند.» استاد و مدارک نشان می‌دهد هزار سال پیش مردمانی از نقاط مختلف سرزمین گسترده ایران به دلایل نامعلومی به منطقه ماسوله کوچ کردند. برخی از مردمان محلی نیز از منطقه‌ای به نام کهنه ماسوله واقع در شش کیلومتری شمال غرب این شهر با این افراد همراه شدند. طی کاوش‌های انجام شده از محوطه باستانی کهنه ماسوله سفالینه‌هایی متعلق به قرون پنجم تا هشتم هجری قابل توجه تاریخی است.

تا پیش از کشف این سنگ‌کندها، اطلاعات درباره قدمت ماسوله به حدود ۸۰۰ تا هزار سال برمی‌گردد. استاد و مدارک نشان می‌دهد هزار سال پیش مردمانی از نقاط مختلف سرزمین گسترده ایران به دلایل نامعلومی به منطقه ماسوله کوچ کردند. برخی از مردمان محلی نیز از منطقه‌ای به نام کهنه ماسوله واقع در شش کیلومتری شمال غرب این شهر با این افراد همراه شدند. طی کاوش‌های انجام شده از محوطه باستانی کهنه ماسوله سفالینه‌هایی متعلق به قرون پنجم تا هشتم هجری قابل توجه تاریخی است.

آخرین کشف‌ها درباره ماسوله به سال‌ها پیش بازمی‌گردد. بر این اساس در ۱۰ کیلومتری بالاتر از ماسوله جدید، ماسوله قدیم با آثار و بازمانده‌های انسانی از قبیل سنگ کوره و… در منطقه‌ای گسترده پراکنده شده است که جزء آثار باستانی به شمار می‌آیند.

کشف سنگ‌کندها

اما این سنگ‌کندها چگونه پیدا شدند. به گفته صالحی، یافتن این کتیبه‌ها در ادامه چند سال پژوهش‌های میدانی، پرس‌جوهای محلی و در نهایت پیمودن راه‌های کوهستانی اطراف ماسوله اتفاق افتاده است.

بیشترین سوالات دوستداران میراث درباره این سنگ‌کندها به نشانه‌های اصلی اثبات هویت تاریخی‌شان برمی‌گردد

صالحی می‌گوید: «این کتیبه‌ها به دو صورت

چاقوهای سنگی و تراشه‌های سنگ‌های ریزشده را دید. کشف این غارها می‌توانست سرآغاز مطالعات باستان‌شناسی در ماسوله باشد اما این‌طور نشد و اعضای انجمن حفظ و توسعه پایدار ماسوله امیدوارند تا این کتیبه‌ها کجکاوی باستان‌شناسان را در هویت واقعی ماسوله تحریک کند.

گفته می‌شود با وجود انتشار خبر و عکس‌های مربوط

به این غارها، هنوز کارشناسی از سوی متولیان میراث

فرهنگی، سراغ این غار را نرگرفته است.

شهر پلکانی در خطر

طی ۱۰ سال گذشته و با افزایش ساخت و سازهای غیرمجاز در ماسوله، چهره این شهر تاریخی دچار دگرگونی شده و این درحالی است که این ساخت و سازها همچنان ادامه دارد. همچنین دو سال قبل بر اثر باران‌های

شدت تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند. چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی

ماسوله نیز کمر به نابودی ملک تاریخی خود بسته‌اند.

چنان‌که چندین پیش خانه «دهرویه» که در فهرست

آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده بود، توسط مالک و به

قصد نوسازی به طور کامل تخریب شد.

کارشناسان میراث فرهنگی هشدار می‌دهند سازمان

میراث تنها باید اقدامات پژوهشی در ماسوله را جدی‌تر

بگیرد، بلکه باید اقدامات جدی برای حفاظت از این شهر

تاریخی انجام دهد.

تخریب تخریب برخی از خانه‌ها تا اندازه‌ای است که

آواری از مصالح، خشت و گل و سنگ به همراه تیرهای

چوبی در و پنجره، گدرها و مسیره‌های آمد و شد را کاملاً

بسته است.

علاوه بر تخریب خانه‌های تاریخی ماسوله به دلیل بی‌توجهی مسئولان نسبت به مرمت مداوم و اصولی که

عوامل جوی هم روند آن را سرعت بخشیده، برخی اهالی